

İŞKENCE KAYNAKLI ERKEN GEBELİK KAYBI: OLGU SUNUMU

Ayfer HORASAN¹, Canan KORKMAZ², Ezgi YILMAZ², Ceren ASLAN², Umit BİCER³, Sebnem KORUR FİNCANCI²

¹Türkiye İnsan Hakları Vakfı, , Van

²Türkiye İnsan Hakları Vakfı, , İstanbul

³Türkiye İnsan Hakları Vakfı, , İstanbul

Uluslararası insan hakları hukuku ve uluslararası insancıl hukuk, işkence ve kötü muamelelerin diğer biçimlerinin uygulanmasını her durumda yasaklar. İşkence ve kötü muamele yasağına hiçbir durumda istisna getirilemez; devletlerin bu konudaki yükümlülükleri askıya alınamaz. Bu bağlamda devletlerin “İşkence Yapmama” “İşkenceyi Önleme” yükümlülükleri olduğu gibi, önleyemediği ve işkence yasağı ihlalinin gerçekleştiği durumda ise etkin bir şekilde soruşturulmanın sağlanarak sorumluların tespit edilip yargılanması ve cezalandırılmasını sağlamak ve zarar görenlerin zararlarının telafi etme yükümlülüğü vardır. İşkence ve kötü muamele uygulamalarının mortalite ve morbiditeye yol açabilecek fiziksel ve ruhsal etkileri olabilmektedir.

Gece yarısı yapılan ev baskını ile gözaltına alınan olgu, 3 günlük gözaltı sürecinde kafasına, yüzüne, sırtına, beline, karnına bacaklarına yumruk, tekme ve cop ile kaba dayak uygulandığını, hakaret, cinsel şiddet, temel gereksinimlerinin karşılanmasının engellenmesi, tehdit gibi farklı işkence ve kötü muamele uygulamalarına maruz bırakıldığını, gözaltı sırasında 2.5 aylık hamile olduğunu ve 15 gün sonra düşük yaparak bebeğini kaybettiğini aktarmıştır. Yapılan tetkiklerinde olay günü ile düşüğün gerçekleştiği gün arasında ölçülen beta-hCG artış oranı değerlendirilerek düşük sürecinin gözaltı sürecinde başladığı anlaşılmıştır. Adli muayene kayıtlarının hiçbirinin İstanbul Protokolü ve temel adli rapor standartlarına ve etik ilkelere uygun olmadığı, yakınma ve temel vital bulguların kaydedilmediği, asgari mesleki standartları taşımadıkları görülmüştür.

İşkence uygulamalarının gerek uluslararası insan hakları hukukunun gerekse ceza hukukunun bir konusu olması nedeniyle, adli muayenelerde İstanbul protokolüne uygun ve hekimliğin yüksek etik ve bağımsızlık ilkelerine göre değerlendirme yapılmasının önemine vurgu yapmak amacıyla olgu paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

İşkence, İstanbul Protokolü, Erken Gebelik Kaybı, Beta-hCG